

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. december 13.

Broj 49. Szám

Kóvran kóvrana okó..

Sztári pregovor je tó, ka kóvran kóvrani óke nezklúka vó. Ár sze je té sztári pregóvor 'ze dosztakrát szkázao kak isztinszki, ga moremo i túdi priglihávati k tisztoj afféri, kí je bila v zvézi desekvestracije veleimánya Thurn-Taxisa, i stere affére glávni igrács je bivsí minister pravoszódb- be bílo, koga krívo csinénye je na dnévnóm rédi pred szódnim sztólom parlamenta, tóda pred zató odebránim komitetom.

Thurn-Taxis, kak lasztník velikanszkoga imánya v Jugosláviji, je ausztrijzski pórgar. Ár szo vsza vélka imánya túhinszki lasztníkov v Jugosláviji bílé pod sekvesturov i ka vecs, na podlagi zacsaszni zákonov za agrárno reformo, podvrženi pod parcelácijo za agrárne interessente, z-steroga bi szhájaló raztálanye té zemliscs, je zemliscs zgüblenyá boja- zen natelko gnála med drúgimi túdi Thurn-Taxisa, ka sze je na vszákó formo je mogao pribli- zati k óvran kóvrana okó..

Gucs je pritom deli od níkelko milijonov. Anketna komis- sija je tó zagotovila, vendar pa na jávnoszt nepríde v tisztoj isztini i celóti, kak bi tó v parla- mentárnoj i demokratsnoj drzávi na szvetloszt príditi moglo, ár kak je zagotovleno, szo sze vsze kotrige té anketne komissije zavézati mogle, ka vesz podátke i ka nyim v tom deli na znánye príde, morejo vuvszebi drzáti, níkomi nê povedati. Kak nam je znáno, sze scsé celo dugoványe z kompromissom zatúhotíti, cela afféra sze zakriti scsé.

Nikoga nescsemo v szlab pogléd posztaviti, nikoga nescsemo sinfati i ospotávati, vendar pa telko szlobodcsine szí pripisújemo, ka povémo tó léko, ka je tákse delo neposteno, káze sze pa tak, kak je nê szamo té edem tiszti, kí národa z tézkó- csöv szprávlénimi i v drzávno gaszo pótom dácsé plácsanimi pénézami szlabo ravnaio, ár csi

bi tó nebi tak bíló, bi sze tá szódba próti Lukinicsi dokonca gnála i na jávnoszt prineszla, tak sze pa míszli, ka sze oni drúgi krivice v vekivecsno pozáblenoszt scséjo pokopati, na skodo národa i pravicolúbéznosztí.

Nikelko milijón je skodúva- na drzáva z tóv afférov, v ha- szek oszebni i partájszki interes- sov, tak szí míszlimo po zagoto- vltvi anketne komissije. Vsze tó sze léko pozábi, poríne v pre- tekloszt? Aii csi sze takse milion- szke skode tak nalehci pozábijo léko, bi sze szíromaskomi národí, kí je po celo drzávi nezgrúnta- no skodo trpo od povódní, nebi léko darúvalo vecs podpore, kak rávno szamo scsét milijonov di- nárov? Ali je dcsekvestura nê vecs skode narédila drzávi i bi sze nê daló tó povrnóti? Mísz-

limo pa, ka rávno záto tó delo bi nebi szmelo bidti. v pretek- loszt pokopano, nego z tóv ná- véksov energijov na krivca od- govornosztí pecsat vu'zgáti, ga za tó sumo zgrabiti i dati tem skodo trpécsim isztinszko podpo- ro, nê pa dára dróbtino, kí je nê napomócs poedinim velko skodo trpécsim, túdi nê na potrósta- nye nyí.

Anketnoga komiteta roké szo zvézane, po dánim nyim direktiv- vaj sze morejo ravnati i posztó- pati, nazádnye, po dúgom deli, morejo dati predlog: — naj sze nadalnye posztópanye sztávi. Tó sze pred národom tak káze, ka kóvran kóvrani neszkoa vó ócsi, kriví szo vszi, po míszli: ka dnesz tebi vütro meni, i dugová- nye sze krátkópótno resí, národ pa trpi dale.

Je vsze mogócsse?!

Krcsmárje z pokraja M. Sobota, tó- da mednyimi nísterni szo prítózbo dáli próti vizsiko odmerjenoj takszi (korcs- mai illeték) i tó tak, kak predpisúje tó taksni zákon. (Té právi, ka zvisa- nye takse prilága finansna uprava, znízanye pa szam prizadeti. Red.) I glejte ka sze je zgódiło!

Té krcsmárje szo rédne prosnye z 20 i 5 Dinárszkim kolekom poszlali k finansnomi ravnitelsztvi v Maribor Niti sze je nalehci vgreti nê mogla i poszúhsiti prosnye tinta, je 'ze odgo- vor nísternim nazáj prisao i tó-nega- tiven. Negativen je pa búo bréz toga, ka bi opítana bila finansna kontrola ali nyé uprava, -za podátke. Kak ali po csidoj krivici sze je moglo tó zgo- diti, ali otemeljítev zavrzene prosnye na koga predlaganye sze more tak ednosztávno resiti? . . .

Drúgo pítanye naj bóde tó, kak príde dotoga edem 'ze itak prevecs obtercseni krcsmár, ka nakúpúje ko- leke, trúdi sze za prosnyov, i nazádnye príde resítev brez resitvenoga koleka ne v dobrom i nê v onicsenom sztáni!

* * *

»Novine« vedno pisejo ednök od ednoga, drúgócs od drúgoga du- goványe, kí je v dobróto národa od ministersztva ali od steroga parla- mentnoga odbora ali szamoga parla- menta prineseno, ka szo-praj-tó nyi poszlanci, tóje nyi sztranka doprineszla. Na ja, csi bi tak bíló, bi v prvój vrszti mi Prekmurci léko bíli i mogli bidti zahválni, Szamo ka, csi je tó szamo tá sztranka i edino ona mo- gócsna, ka vsze dóprineszé, kak kleri- kalna i tak k Bógi bli'ze sztojécsa, té nyé níkak nemremo zahválni bidti za tiszto povóden, kí je telko eksis- tenc vnicsila, i telko skode vcsinila, v Prekmurji . . .

Szezná, persze ka drúgoga zató nemremo kriviti csi je 'ze tó túdi od- nyi doszégayeno i od níkoga drúgo- ga nê, drúgi kaj doszégnoti je nemo- gocsen kak, edino -- klerikalna par- tája.

* * *

Goricsni vértovje Ljutomerszko- ga okraja szo té dni obdrzáli v ivanj- kovci vinszko razsztávo (borkiállítás) Tó je vrédi za goricsne vérté. Ven- dar je pa nedopúsztlíva táksa napré- vidnoszt od competentni aran'zerájócsi, ka szo odjemálcov organizácijam pozábili tó naznánye dati. Ali obsztojí tá razsztáva szamo za — Ausztrij- szko trztvo?! Domácsi vecs ne — „numerérajó“?

Negyvenöt millió dollár Románia amerikai hadi-adóssága.

Az Egyesült Államok és Románia között a hadiadósságok törlesztése kérdésében megindult tárgyalások eredménnyel fejeződtek be és az egyezményt az érdekelt államok képviselői kormányaik nevében már alá is írták.

A megállapodás értelmében Románia az aláírás pillanatában számitott kamatokkal együtt — összesen negyvenötmillió dollárt tartozik fizetni az Egyesült Államoknak.

Az amerikai kormány jelentékeny engedményeket tett a román álláspontnak. Az adósság lefizetésének a feltételei a következők: A román kötelezettségek teljes lefizetésének határideje hatvan év. Az első tíz évben a kamat

az amortizációval együtt három száza- lék, a következő években három és fél százalék. Az 1926-ban fizetendő annuitás kétszázézer dollár lesz. 1927-től 1932-ig az annuitás évente százezer dollárral emelkedik és 1922-ben éri el az egymillió dollárt. Az évente fizeten- dő részlet 1940-ben éri el a maximumát és azontul állandó marad.

A külföldi pénzügyi tárgyalásokkal kapcsolatban a bukaresti Cuvantul azt jelenti, hogy a kormány tárgyalá- sokat kezdett egyuttal egy nagyobb külföldi kölcsön felvétele iránt. A köl- csönt a román vasutaknak fejlesztésé- re fordítanák.

Fasiszták veszélyeztetik a békét.

Egy semleges diplomata feltűnést keltő nyilatkozatot tett Mussolini politikájáról és a faszizmusról különös tekintettel Olaszországnak az SHS királysághoz való viszonyára. A nyilatkozatban a diplomata többek közt a következőket mondotta:

— A faszizmus legnagyobb gyen- géje, hogy a belső ellenzék kiirtása után külső ellenségeket keres minden- áron. A trieszti szlávellenes támadás ügyét és Radics István fasiszta-ellenes ljubljanaí beszédét még el lehetett intézni a trieszti prefektus felfüggesztésével és Nincsic külügyminiszter békü- lékeny beszédével, de ezt most nyomon követte a fasiszták tiroli betörése és senki sem tudja, hogy a trieszti, dal-

máciai és tiroli helyi fasiszta-szerveze- tek mire készülnek és mikor fognak újabb támadásokkal beláthatatlan bo- nyodalmakat előidézni. Jugoszlávia ag- godalommal figyeli a fasiszta készül- déseket és nem lehet tudni, hogy mi- kor un rá az állandósuló olasz provo- kálásra. Jugoszlávia belátható időn belül várja a külpolitikailag izolált, belpolitikailag pedig diktatura alatt álló Olaszország támadását és ez a főoka annak, hogy az SHS királyság vala- mennyi szomszéd államával baráti jó- viszonyra törekszik.

A semleges diplomata nyilatkoza- ta nagy feltűnést kelt és kíváncsian várják, hogy a nyilatkozat milyen vissz- hangra talál majd Rómában.

Agrár reform.

Lapunkban már több ízben ecseteltük a Prekmurjei agrár-reform helyzetét. Nem különben tudott dolog, hogy e kérdés kezd dűllőre jutni fakultatív vétel alapján.

Nem hiába mondják: mindenhez pénz kell... s a nagybirtokok megvételéhez mennyi pénz?... A tizenkettőedik hozott rendeletet annak idején ismertettük, most csupán a vételár lehetőségével óhajtunk foglalkozni és olvasóközönségünk b. figyelmét felhívni.

A hivatalos lap 102. sz.-ban közölt ministeri rendelet a vételár nem alapítja meg. Szabad kezét ad a szerződő feleknek, már szóval, minden vevő a kölcsönösen megállapodott árt fizeti.

A vétel megkötése nagyon egyszerű, a fizetés azonban más lapra tartozik. Mindenki legjobban a saját zsebet ismeri s ha helyesen akar cselekedni, egyedül ehhez alkalmazkodik. — Több községben az eladó már elvben megegyezett a vételár magasságáról így: Turniščén m²-ként 5.20, 4.80 és 3.40 Dinárt ígértek be; Črenšovcén megfellebezték; Lipján leszállították, stb. Értesülésünk szerint Dobrovnik és Kobilje vidékén a volt herceg Eszterhazy birtokot, mely jelenleg a Jankovič fakitermelő cég tulajdonát képezi, holdanként 4000-Din-ért óhajtják kifarcellázni.

A birtokvételt nagyon helyesnek tartjuk, a tulajdon szentségét tiszteletben kell tartani.

Mily fontos szerepe van a vételárnak, ép olyan a kifizetésnek. A földbirtokba fektetett

pénz igazán biztos tőke, s ezt tudja is minden földmives, azért vételkedve is van, de más lapra tartozik honnan vegye az a szegény agrár érdekelt, kinek még a föld megmunkálásához szükséges igavonója sincsen. Mivel a a fizetés határideje rendeletileg nincs rendezve, vagyis tetszés szerint fizethető, nagyon lényeges a fizetési mérleg.

Annak a reménynek adunk kifejezést, hogy a tervbe vett agrár-törvény a legteljesebb lesz. Az óriási létező térkülömbiséget törvényileg kell rendezni, egyedül és kizárólag ily biztosíték révén lehet a fakultatív vétel sikeres.

Az utolsó hetek hangosak voltak, több deputáció Beogradban interveniált az adó képtelenség végett. — Most, a mikor Prekmurje vétel címen több milliót igényel és az adót sem tudjuk megfizetni, elkerülhetetlen a kormány beavatkozása. Kormány támogatást igényelünk a nagy történelmi mű végrehajtására.

Prekmurje hemzseg a nincstelenektől, a kik az agrár reform révén a legérzékenyebben vannak érintve. A szegény ember nincsből nem vehet és nem adhat. Egyenesen abszurdum elképzelni, hogy egy szegény, a kinek egyedüli vagyonát az agrár-reformtól kapott föld képezi, megélhessen annak jövedelméből és fizessen is. A földmives osztály anyagi helyzete feltűnően eltérő. A fakultatív vétel keresztülvitele egyenes összeköttetésben áll a jövődelemmel. A sikeres keresztülvétel tehát máris két de facto ellenségre talál um.: a földmives osztály feltűnő vagyon eltérése s a jövedelemre. Azon réteg, amely némi független jövedelemmel bír, előnyösebb helyzetben van. A reformnak egyedüli

célja a szociális kérdés krónusi megoldása. Államérdek szempontjából nem engedhető meg az erősebbek előnye. Önállóan azonban egyik sem képes feladatának eleget tenni, legfeljebb egoizmusa révén a közügynek árthat.

Az agrár-reformot mindaddig, míg az ország közgazdasági helyzete abnormális, a kül- és belügyi nyomásoktól szenved; nem lehet sikeresen keresztül vinni. Erős a meggyőződésünk, hogy a kormány érzi a felelőség súlyát és mindent elkövet a normalizálás érdekében.

Az agrár-reformtól csak akkor várhatunk eredményt, ha a kérdés a már fennálló gazdasági intézmények révén hathatós kormány támogatást nyer. Mivel ezen kérdésnél az ország összalakossága érdekelt, azt minden körülmények között csak közösen lehet sikeresen elintézni. Ily módon a közgazdaság terén a modernizáció terére lépünk, amennyiben a létesült intézmények továbbra is progressiv szerűleg védelmeznék a földmivest. Ezen védelem mindenesetre okszerű finánciális politikát igényel, amennyiben ily módon gyökeres monopolizálást nyerünk, minek logikus következménye volna az egészséges vámpolitika

Az agrár-reform keresztülvitele úgy közgazdasági, társadalmi, kulturális, kereskedelmi mint politikai jellegű. Benne egy egész életrendszer uralkodik, a mit lehetetlen mellőzni avagy ki játszani.

Hisszük és reméljük, hogy a fentieket a készülő agrár törvényben progressiv elvileg megkapjuk.

SZABÓ ELEMÉR

Lemondott a Német kormány.

A birodalmi kabinet a birodalmi gyűlés szombat déli ülésén bejelentette lemondását és délután hat órakor Luther birodalmi kancellár megjelent Hindenburg köztársasági elnöknel és átnyújtotta a kabinet lemondó iratát.

Hindenburg elnök a lemondást elfogadta és fölkerítte Luther birodalmi kancellárt, hogy a kormány tagjaival együtt vigye tovább az ország ügyeit.

A köztársaság elnöke vasárnap délelőtt fogadta Loebet, a birodalmi gyűlés elnökét, hétfőn pedig az összes parlamenti pártok vezetőit, kivéve a kommunistákat és a fajvédőket. Politikai körökben biztosra veszik, hogy az elnök Luther birodalmi kancellárt fogja megbízni az új kabinetet megalakításával.

A lemondó kabinet ez év január 25-ikén nevezte ki Ebert volt köztársasági elnök. A kabinet négy tagja, a lócarnoi szerződés kérdése miatt, néhány héttel ezelőtt vált ki a kormányból.

POLITIKA.

Pasics miniszterelnök pénteken nem jelent meg hivatalában és hivatalosan is megerősítették azokat a híreket, amelyek a miniszterelnök megbetegedéséről már csütörtökön elterjedtek. A kormány több tagja felkereste Pasicsot a lakásán és ezeknek közlése alapján politikai körökben az a megnyugtató hír terjedt el, hogy a miniszterelnök betegsége egészen könnyű természetű és nem ad okot semmi aggodalomra. — Radics István közoktatásügyi miniszter pénteken este utazott Zagrebba. A közoktatásügyi miniszter tanulmányozni fogja a horvátországi közoktatásügyi intézményeket, azután felkeresi Ljubljanát és Maribort. — Politikai körökben hamogén radikális választási kormány alakulását

Tekintetes Konyáry István ur.

Irta: V. A.

(Folytatás.)

Ezek a keserű gondolatok sokszor meglátogatták az ifju lelkét s árnyékok vetettek fiatal homlokára. De most minderre nem gondol, most csak apjának jószágára, szeretetére emlékszik. Hogy vitte őben az anyátlan maradt kis árvát minden este az ágyába. Hogy hordta magával mindenfelé s mily büszkén mutogatta korhely pajtásainak. Milyen öröm volt az, szinte kicsördultak szemeiből a könnyek, mikor Pista az első nyulat fogatta. Szeme fénye folt ez a fiu. És most neki kellett a tört az apai szivbe dőlni?

Boszankodott önmagára, az egész világra. Hábórgó agyában egymást kergették a lázas gondolatok. Kétszer vagy háromszor elment apja ajtajához meg visszatért. Jobb lesz, ha magára hagyja az öregot. Bár mit mondana az apjának, csak fölzsaggatna a sebet, melyet talán meggyógyít az idő, — talán az sem soha.

Lefekszik, de nem bír aludni. Kínosan vergődve fordul egyik oldalról a másikra. Ifju lelke ép oly sötét mint az éj, mely körülveszi. Sehoh semmi világosság. Sehoh semmi rémény.

Már jóval éjfél után lehetett, mikor halk kocogtatás hallatszott az ablakon. Az ifju felugrott ágyából és oda ment. A sötétben nem látott semmit, de úgy rémített neki, mintha atyja hangját hallaná:

— Nam alszol még Pista?

A fiu kinyitotta az ablakot.

— Édes apám az? Nem alszom.

— Én sem, — szól az öreg. —

Azt gondoltam, hogy bemegyek hozzád kissé beszélgetni.

A fiu gyertyát gyújt s beereszti apját. Egy darabig egyikök sem szól, csak a fiu tartja kosszasan ajkaihoz szorítva apja kezét.

— No, no, embernyi ember vagy már te, nem kis gyerek, — szól az apa végre s erőlködik, hogy visszahúzza kezét.

De a fiu nem bocsájtja.

— Feküdjél csak le, én majd ide ülök az ágyad szélire — szól az öreg.

Aztán ismét hallgatnak mindketten. Az öreg motoz, mintha pipát, dohányt keresne. Pista elejébe tolja a sallangos zacskót s az öreg csakugyan nagylassan kikeres egyet a fia pipái közül, megtölti, rá is gyújt s csöndesen eregeti a füstöt. Arca még most is szerfölött sápadt, de szemeiből, melyek szilaj haragtól villogtak, most jószág és szeretet sugárzik.

Mikor már egy ideig némán ott pipázott, megszólal:

— Hát csak azt mondom, hogy ha már ennyiben van a dolog, legyen úgy, a hogy akarod.

Egy sóhaj emelkedik fel az öreg ember melléből, s abban a sóhajban száll el a régi, egy egész emberéletet át táplált gyűlölet. Konyáry István ur megtörli szemeit. Panaszodik, hogy a pipafüst csipi. Leteszi hát a pipát is. Lehajol fia ágyára s áldólag helyezi kezét az ifju fejére, mint hajdan, mikor még kis gyermek volt.

Évek röpülnek tova egy szempillantás alatt. A gyermeket látja az apa, az ő kis Pistikáját, a ki szép kéro szemeivel feléje néz, ha valamit játékot akar.

— Meglesz, fiaskám, megkapod, — susogja az öreg, — csak aludj most már csöndesen.

S elfujja a gyertyát és kimegy.

— Meglesz? Megkapom? — sóhajt keserűen az ifju. — Szegény apám ha tudná!

Másnap Konyáry István ur nem szól semmit. Kissé bágyadt, kissé szomorú, kissé szórakozott. Nem említi a tegnapi dolgokat, sem a jövőre való teraait, csak Jóskának a ki inas, lovász is, meg favágó is egyszemélyben s a tekintetes urnak belső titkos tanácsosa, mond annyit, hogy:

— Asszony kellene a házhoz. Olyan idős koromban mint Pista, én már feleséges ember voltam.

— Ejnye! — csodálkozik Jóska, ez lévén nála a tisztelet rendes kifejezése.

De nem magyarázza meg, hogy mi fölött csodálkozik s a tekintetes ur sem kérdezi.

Délelőtt meghozzák a lovat Serégélyesről.

Nem próbálsz meg? — kérdi fiát a tekintetes ur.

(Folyt. köv.)

jósolják. Macsek Vlatkó dr., a horvát parasztpárt alelnöke ezeket a híreket a leghatározottabban megcáfolta. Macsek kijelentette, hogy általában nem várható rövid időn belül kormányválság. Ha azonban bármely okból szükség volna választási kormány alakulására, semmi valószínűsége nincs homogén radikális kormány kinevezésének, mert a jelenlegi kormánykoalícióban teljes az összhang. A kormánynak hír szerint az az álláspontja — mondta Macsek — hogy csak abban az esetben ad a radikálisoknak megbízást kormány alakítására, ha a koalíció a Radicspárt hibájából bomlana fel. — A fegyverviselési engedélyről szóló törvényt előkészítő parlamenti bizottság megkezdte működését. A bizottság tagjai elvben megállapodtak, hogy bárki tarthat vadászfegyvert hatósági engedély nélkül is. Csak modern fegyverek és revorvelek viselésére kell majd engedélyt kérni a tartományi főispantól. A bizottság hétfőn folytatja tanácskozásait és a törvényjavaslatot a legrövidebb időn belül a parlament elé terjesztik. — A minisztertanács szombat este ülést tartott. Az ülésen Pasics miniszterelnök betegsége miatt nem jelent meg; távollétében Gyurisics igazságügy-minister elnökölt. A minisztertanács elhatározta, hogy az árvizkárosultak részére hat millió segélyt utalnak ki, ebből három milliót meg a jövő két elején szétosztónak a Zsófia, Miskolc, Hajdúhadházi és tuzlai árvizkárosultak közt. Krajacs kereskedelmi miniszter az iparbank ügyében tett jelentést. A kormány elhatározta, hogy az államkincstár a bank részvényeinek negyven százalékát veszi át, de legfeljebb öt millió dinárral vesz részt a bankalapításban. — Stojadinovics pénzügyminiszter a parlamenti szünet alatt nagyobb delagáció élén Amerikába fog utazni, ahol Szerbia háborús adósságának rendezése ügyében fog tárgyalásokat folytatni az Unió pénzügyi bizottságával. Pénzügyi és politikai körökben biznak abban, hogy Stojadinovics pénzügyminiszternek sikerül az adósságok kérdésében Amerikával megegyezést létesíteni.

Glászi—Hirek.

— Miklosovo szenye v M. Soboti je precí dobro biló, csi rávno ka je mraz preveliki bño. Prignalo sze je na szenye: konyöv 65, ódalo sze ji je 38, govenszke 'zivine je prignáno 327, odáno je 225 i edna koza ki je tüdi odána bila.

— Kontumac v Austriji je na fundamenti pogodbe ki je

zvézana z nasov dr'zavov je prekinjeni. Tó sze razmi: nasi konyi ki szo sli v Austrijo, szo podvrzeni bili tritedenszkomu zápori na austrijszkoj granici, stero je trgovino z austrijev oteskocilo. Té kontumac je od austrijszke sztráni zdaj vnicseni, tüdi szo pri carini popüsztiti tak, ka nasa konyszka 'zivina dobíva vékso ceno.

— Dr'zavna podpora je prisla v M. Soboti za tiszte, ki na polovico ali v celóti májo podréte híze od povódni. Podpora sze dá vszákomi po 3000 Din tak, csi sze zavéze da szvojo hízo do mészeca junija natelko da naréditi ka je koncibár telko vrédnoszti narejeno nanyé. Malo je, ali dönok vecs kak nika.

— Zahválnoszt priszrcsno dá Jakob Hirschl pomo'znomi komiteji za velikodüsno podpora i nyega resilci, ki ga je obrano od szmrti, za csasza povódni.

— Elektriika je prisla v isztinszko fazo, na podlagi pogovora med M. Sobotov i Fall-szkoj elektrarnov. Med ednim letom je M. Soboti z elektrikov razszvetlena.

— Prvi rádio posztajo je dao posztaviti g. Benko v M. Soboti, z dvema aparatoma, ki precí mocsna. Funkcionirati je zacsnola v csetrtek popodnévi. Vszákomi göszti je dovoljeno posztaviti predavanyá. M. Soboti napredúje, pa csi cscse i elektriko dobi, bode rëszan — váras!

— Növi gérent. Nameszto Vörös Andrása je imenüvani v Žitkovci za gerenta Ivan Berdén. Celi odbor je tüdi nanóvo imenüvani.

— Uj gerent. Vörös András Zsitkoc község eddigi birája helyet Berdén Ivan nevezetett ki bironak.

— Rádió-állomást szereltett fel Benkó cég M. Sobotában, mely így Prekmurje első ily állomása. Müködését már csütörtök délután kezdte meg első kapcsolás egy budapesti előadást adott le, második bécsi börze jelentés volt s utánna berlini, bécsi, zürichi stb. koncertek jöttek. A rádió maga erős s két aparátal van felszerelve. Minden vendég hallhatja oly erősen működik.

— Egy sörgyár terve, mely Prekmurjében rövidesen létesülne erősen előtérbe nyomodott. Ha az itteni lakosság is oly megértően fogja venni és támogatni ügyet, akkor úgy sociális mint közgazdasági szempontból véve vidékünknek ez nagy haladást jelent.

— Meghalt utközben. Mult hó 28.-án délután Zadravec Márton lippai muzsikus másod magával Trnjéről Gomilica felé tartott a nagy hóviharban. — Közel Gomilicához megszólította társát, hogy egy kissé álianak meg pihenni. Amint megálltak, Zadravec arcra bukott a hóba, s rögtön meghalt. — Valószínű szív-baj érte, mert erről többször panaszkodott. — A megtartott orvosrendőri vizsgálat után 30.-án eitemették.

— Megrongált hid. A november havi árviz Renkovec és Dobrovník közti uttesten egy fahidat úgy megrongált, hogy kocsival rajta átkelni most nem lehet. Így Beltincérről és Turniščérről Dobrovníkra és viszont — csak Strehovci községen át lehet fogatokkal közlekedni. — A hid alatt levő nagy víz miatt a jó karba helyezés egyenlőre lehetetlen.

— Birtok parcellázás. Tervbe lett véve a »Beltincei« uradalom parcellázása és eladása. Ugy látszik, a dolog néma kívánt és remélt eredménnyel kecsegtet. Vevők alig jelentkeznek s akik eddig vettek is néhány holdat, azok is kezdik a dolgot megbánni — Ugyanis aggodalmat okoz az esetleges vásárló közönségnek a miniszterium azon rendelete, hogy a vevők tartoznak birtokuk arányában a rájuk háramlandó patronátusi terheket is viselni. Már pedig kisbirtokot kötelezettségek fenntartásával a mi gazdáink nem vesznek. — Ugy látszik marad tovább a bérlet érvényben, — amint azt a közönség óhajtja.

— A királyi pár külföldre készül. Az udvarhoz közelálló, jól értesült politikai körökben az a hír terjedt el, hogy öfelsége Alekszander király és Mariora királynő nagyobb szabásu külföldi utat terveznek. A királyi pár — hír szerint — a koronázás után akar ellátogatni a nagyobb külföldi metropolisokba. A koronázási ünnepek minden valószínűség szerint a jövő elején fognek lezajlani. Az urarikodó a koronázási ünnepek befejezése után mindenekelőtt Rómába szándékozik utazni Viktor Emánuel olasz király meglátogatására, onnan Párisba megy a királyi pár, majd Londonban az angol király vendége lesz. A külföldi látogatásokat értesülésünk szerint hivatalos jellegűeknek tervezik.

— Felemelték a vasuti sinek behozatali vámját. A pénzügyi bizottság letárgyalta a vasuti vaskellékek behozatali vámjáró. szólo javaslatot. A bizottság a vasuti sinek vámját métermázsánként tízről husz dinárra, illetve tizenöttről huszonöt dinárra

emelte fel, mivel a belföldi vasgyárak, a beérkezett jelentések szerinl fedezni tudják az ország vasutainak sinszükségletét.

KINO

v Murski Soboti.

V NEDELJO 13. decembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

BRAT ZLOTVOR

Drama u 6 činova.

U glavnim ulogama:

HANNI WEISSE, PAUL
HARTMANN i ELISABETC
BERGNER.

BRUDER BÖSEWICHT

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din.,
spodnje lože 10 D., in II. prost 5 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'ztvo. Kereskedelem.
Blágo — Áru.

LJUBLJANA: dec. 13.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 295—305
» » 'Zito—Rozs	» 195—205
» » Ovesz—Zab	» 175—
» » Kukorica	130—
» » Proszó—Köles	» 175—
» » Hajdina	» 265—
» » Szenó—Széna	» 72.50
» » Graj—Bab csres.	» 300—
» » zmésan—vegyes bab	» 200—
» » Krumpli	» 68—
» » Len. sz.—Lenmag	» 500—
» » Det. sz.—I.óherm.	» 2000

BENKO: dec. 13.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikóv. } Bika	7.50	8.—	8.50
Telice } Úszó	7.—	7.50	8.—
Krave } Tehén	2.50	450.—	—
Teoci } Borju			9.25
Szvinyé—Sertés		14.50	15.—
Mászt I-a—Zsirl-a.		28.—	35.—
Zmócsaj—Vaj			30.—
Spé—Szalona			25.—
Belice—Tojás 1 drb.			2.—

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	57.—
100 Kor. Budapest	= »	0.078
1 Schil. Becs	= »	8.00
1 Kor. Praga	= »	1.66
1 lira	= »	2.26
Zürichben 100 Din	=	9.17 sfrk

HIRDESSÉN A
„Mórszka Krajina“-ban

Z-haja vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS., 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din. i davdk. Pri vecskrat popuszt.

Rökopiszi, kls ze ne szhránijo i ne vrnejo sze poszlajo:
Reditelsztvo i oprávnisztvo Mörszka Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközti és nyitléc 1-50, rendes 1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Takarmánytermesztés és állattenyésztés.

Jövedelmező, jó állattenyésztés bőséges takarmánytermesztés nélkül el sem képzelhető. A helyes gazdálkodásnak kiinduló pontja tehát, hogy lehetőleg kis területen sok takarmányt termesszen a gazda, hogy annak segítségével állatait bőségesen takarmányozhassa. E tekintetben pedig hazánk meglehetősen hátra van; a nyugati országokban sokkalta kedvezőlenebb talaj és éghajlati viszonyok között egy és ugyanazon területen kétszerte-háromszorta több takarmányt tudnak termelni, s e titoknak az az egyszerű kulcsa, hogy talajuknak annyi foszfort és kálit adnak, a mennyi elegendő arra, hogy bőséges takarmánytermést szolgáltatson. A mai gazda pedig éppen ezekkel a tápláló anyagokkal nagyon takarékoskodik, nem juttat ezekből annyit talajának mint a német gazda, s így természetesen termés átlagai is igen csekélyek.

A foszforsavnak pedig olyan hatása van különösen a lóhere és lucerna termésére, hogy azt elképzelni is alig lehet. A második kaszálás ad egy magyar holdon 50 q pompás széna termést, a mi hazánkban record számba vehető.

Nem kell azonban azt hinni, hogy mivel a lóhere és lucerna nitrogén gyűjtő növény, a chilisalétrom alkalmazását nem hálálja meg; sőt nagyon is meghálálja. Az eddigi pontosan végzett kísérletek szerint azt mondhatjuk, hogy a csak szuperfoszfáttal trágyázott lóhere kb. 60%-al ad nagyobb termést mint a szuperfoszfáttal nem trágyázott, ellenben a szuperfoszfát, káli és chilisalétrommal trágyázott körülbelül 110%-al ad nagyobb termést mint a trágyázatlan.

E szrint tehát ha nagy lucerna és lóhere terméseket akarunk elérni, akkor vetés előtt adjunk 200-250 kg. szuperfoszfátot, 40-50 kg. 40%-os kálit, a következő év tavaszán pedig fejtrágyául 80 kg. salétromot szórjunk rá. Ha így járunk el, kétségtelenül mi is elérjük azokat a record terméseket, a melyeket Németországban mutatnak fel, s így végeredményben fél akkora területen természetünk annyi takarmányt mint természetünk előzőleg.

KÖZGAZDASÁG.

A tengeri, zab, árpa és bab vasuti viteldijának leszállítását sürgetik. Az új vasuti dijszabályzat, mint ismeretes, huszonöt százalékkal felemelte a tengeri, zab, árpa és bab vasuti szállítási díját. A kormánynak ezzel az volt a célja, hogy ezeknek a

terményeknek kivitelét ezáltal megnehezítse, mert a nyáron, amikor a vasuti dijszabást megállapították, nagyon kedvezőtlen terméskilátások mutatkoztak. Az utóbbi időben úgy a beográdi, mint a zagrebi kereskedelmi és iparkamarához nagyon sok panasz érkezett, különösen a tengeri és a bab rohamos áremelkedése miatt, amit kétségkívül az új vasuti dijszabás okozott. A nemvárt nagy tengeri termés teljesen fedezi az ország szükségletét és a kiszállításra váró mennyiség ugyanannyi, mint a múlt gazdasági évben volt. A külföldi piacokra azonban sehogyan sem tud kijutni a jugoszláv tengeri, mert a vasuti viteldij oly magas hogy nem képes versenyezni az olcsó román és amerikai tengerivel. Különösen a délszerbiai kereskedelmi egyesületek követelik erélyesen a vasuti tarifa leszállítását, mert a mostani tarifa mellett csak nagy veszteséggel tudják leszállítani Görögországnak a nyári kötéseket. A beográdi kereskedelmi és iparkamara a legközelebbi napokban plenáris gyűlést fog tartani, amelyen határozati javaslat formájában kéri fogják a kormányt, hogy az említett termények vasuti viteldiját harminc százalékkal szállítsa le.

Trgovci. Ár escse mnogo trgovcov ne daló prezkušati svoji merilino vág, sze szten opomínajo, naj tó kémpvrle vsinijo, ár sze v krátkom kontrola bode obdržála i sze bôdo po obsztójécsi predpiszi stfofao tiszti, ki bi v svojoj trgovini neprezkušano (cimentirane) merila meo. — Zavolo toga naj vszaki, ki je escse tó ne vsino. szprávi svojo merilno skér i dugoványá po szrédaj za cimenteranye k g. Rituper-i v M. Soboto, da sze prezkušijo. Najzadnji termin je do 1. febr. 1926. — Gremij trgovcev za srez M. Soboto.

Vabilo na izredni občni zbor

Jugoslovanskega kreditnega zavoda v Murški Soboti r. z. z. o. z., ki se vrši v nedeljo, dne 27. decembra 1925 ob 10. uri v zavodovih poslovnih prostorih v Murški Soboti.

DNEVNI RED:

1. Izpremembra pravil.
2. Votitev 2 članov nadzorstva.
3. Siučajnosti.

V M. Soboti, dne 10. dec. 1925.

Načelstvo.

POZOR

krojači in krojačice!!!

International Cutting Academy

London-Paris-Ljubljana.

Od ministra za trgovinu i obrt koncesionirana krojna akademija u Ljubljani, Stari trg 19. priredjuje na dan nove godine veliku javnu izložbu svojih krojeva i radova svojih dosadašnjih učenika.

Na izložbi će izložiti svoje radove posetioci akademije iz ceje države teko na pr. iz Srbije, Hrvatske, Bosne Banata i ostalih krajeva.

Prilikom izložbe podeliti će se dosadanjim posetiocima diplome i svjedočbe, kao i razstavne priznanice.

Da omugučima i novim interesentima, da do naše izložbe izrade nekoliko krojeva i tako primaju našu produku u krojenju, otvaramo sa danom

15. decembrom

specialni kurs. Posetioci tog kursa dobijaju isto tako poduk kot u ostalim kursevima a imaće priliku, da svoje radove izloži.

Akademija je izradila i knjigu o uštedi štofa kod izrade pojedinih komada odela. Kod svakog odela uštednja na štofu jeste od 40%. Knjige se mogu dobiti uz cijena od 50 Dinara. Članovi akademije dobijaju knjige bezplatno, ujedno sa poukom o štedenju.

Za taj specialan kurs mogu dobiti oni, koji ne mogu lično u akademiju i pismenu poduku i to po načelu dopisne škole.

Sve upute i informacije daje direkcija akademije:

J. POTOČNIK

u Angliji i Franciji izpitani učitelj krojenja LJUBLJANA Stari trg 19.

LEGUJABB

Párisi és Bécsi kalapmodelok kalapujdonságok nagy választékban állandóan raktáron. Gyászkalapok rendelésre 24 ora alatt elkészülnek. Mindenemü kalap alakítások elvállaltatnak. Filz kalapok 100 Din-től, bársony kalapok 160 Din.-től kezdve kaphatok. Ugyanott nagy választék kötények, harisnyák, mindenemü kötöt áru gyermekek és felnötek részére, pipere és rövid áru czikek nagy választékban a legolcsobb napi áron.

A. Király

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágom
M. SOBOTA (Berger-féle ház).

**Szolid Pontos ki-
árak! szolgálás!**

Naznanilo.

Z-postüvanyom naznányam, p. obcsinsztvi, ka szem vörarszko delavnico z 1. decembrom 1925 — v dvoriscki g. Cipot trgovca z plátom — z novicsi zacšno. Sztenszke, zézne, kak tüdi büdilne vöre sztálno v szkladiscsi. Cil mi je, da z fál cénami i z vugodnim obszlúzavanyom p. obcsinsztva podpéranye pridobim. Rázne popravila prevzemem.

P. obcsinsztva podpéranye proszim z-postüvanyom:

vörar

Pável Fliszar

órás

M. SOBOTA Aleksandrova v.

értesiti a n. é. közönséget, hogy órásmühelyét dec. 1.-vel, a Cipot rőfösáru kereskedés udvarában újból megnyitotta. Órák javítását vállalja; fali-, zseb- és ébresztő órák állandóan raktáron. A cél az, hogy szolid árakkal és pontos kiszolgálással a n. é. közönség szives pártfogását kiérdemelje,

Vsáki prázniik, nedelo, četvrték in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnepe- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Medlic** NAGY-
KAVARNA KÁVÉHÁZ

Stevan k-Stevani!

Stevan: János zima sze priblízáva, kak kaj sztojíte z oblékov?

János: Eh Stevan ka szi escse od zime premislávate, vem je tó escse dalecs, mámo szi csasz za obléko priszkrbeti.

Stevan: Ali nevíte Vi János, ka je zdaj tiszti cajt, gda szi vsze nakúpiti moremo ka nam na zimo trbé, ár je zda falése?

János: Na, na tak je, ali gde szi pa te naj kúpimo?

Stevan: Ejnye pa te escse tó tüdi pítali? Vem pa moreto znati ka Stevan k-Stevani, nasi pa k nasim morejo idti kúpivat. Jesz szam zadovolen z nasim Májerom, pa bodem zdaj pá tá sô, tó te szolidna firma pa je dönok nas cslovek.

János: Ja Stevan csi je za vász dober, te je za nász tüdi miszlim, szamo kak je nyegov adress?

Stevan: Tó je szabolija i trzovina z gotovo obléko, stofami i cájom: MÁJER STEVAN v M. Soboti Radgonszka ceszta. Tä dobite po fál cénf dobro i trplivo blágo.

János: Hvála Stevan za tanács. Zbôgom!